

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:36

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:36

Söndagen den 9 maj

1 § Ekofinrådet

Finansminister Anders Borg

Information och samråd inför extra möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 9 maj 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDE:

Härmed förklarar jag detta extra samråd med EU-nämnden öppnat. Samrådet gäller situationen i Grekland och det extra sammanträdet med finansministrarna i dag söndag.

Jag hälsar finansministern välkommen. Ämnet för dagen är alltså det extra finansministermötet i eftermiddag. Det finns av uppenbara skäl inte så mycket skrivet eftersom mycket händer snabbt nu, men nämnden har fått ett uttalande från euroområdet stats- och regeringschefer; det avgavs i fredags. Nämnden har även fått information om att kommissionsförslag förväntas på onsdag.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m):

I dag kl. 15 har vi ett möte med Ekofinrådet. I dag på förmiddagen träffas kommissionens kollegium för att ta fram ett förslag som ska föreläggas Ekofinrådet. Vi har alltså inte sett det skriftliga förslaget ännu eftersom det ju inte existerar förrän det har behandlats i kommissionen. Förväntningen är att förslaget läggs fram på bordet.

Låt mig börja med den formella punkten och sedan ge en bakgrund. Kommissionen kommer förmodligen att förelägga ett förslag mot bakgrund av artikel 122.2. Artikel 122.2 säger bland annat att rådet med kvalificerad majoritet och på uppdrag av kommissionen kan besluta om att på vissa villkor bevilja en medlemsstat ekonomiskt bistånd från unionen.

I dessa diskussioner är tanken helt enkelt att det ska skapas en mekanism som inte är densamma men som påminner om det betalningsbalansstöd som vi har nyttjat för Ungern, Rumänien och Lettland. I den återrapportering som skett hittills har man från kommissionens sida talat om att man kan mobilisera ett belopp på i storleksordningen 60 miljarder euro.

Det är i praktiken vad det ska beslutas om, men det ska också föras en bredare diskussion som omfattar tre huvudpunkter. Jag ska först redovisa dem och därefter ge en bakgrund till hela diskussionen.

Vi har, som ni väl känner till, en stabilitets- och tillväxtpakt. Det som nu förevarit med de mycket stora underskotten visar dock att den har

betydande brister. Därför förs det diskussioner längs två huvudlinjer. Den ena är hur vi ska kunna säkerställa att sanktionerna i systemet fungerar bättre på sikt. Van Rompuy har samlat en grupp, som bland annat jag tillsammans med de andra finansministrarna ingår i, för att återkomma med förslag. Vi kommer också att få ett förslag från kommissionen, som sedan ska ligga till grund för Europeiska rådets diskussioner. Tanken är att en sådan diskussion ska äga rum vid junimötet.

Till den här diskussionen har också förts en andra punkt, nämligen att man talar om en konsolideringspakt eller en förstärkt konsolideringsambition. Det är det som på kort sikt är operativt. Det handlar om att ett antal länder, som nu har stora underskott på nära nog 10 procent av bnp, ska göra egna utfästelser. Det framgår av uttalandet från stats- och regeringscheferna att alla länder ska förstärka sina konsolideringsansträngningar. I praktiken kommer det på detta möte att handla om vilka utfästelser ett antal länder vid sidan av Grekland, alltså inte i första hand Grekland, kan göra. Det gäller exempelvis länder som Portugal och Spanien, där underskotten är på nära nog 10 procent.

Det har också förts en diskussion om hur vi ska kunna stödja ECB. Parallellt med detta finns naturligtvis ett centralbanksarbete för att garantera stabiliteten. Det är möten som under dagen äger rum i Basel med centralbankscheferna. För svensk del deltar Stefan Ingves.

Den tredje punkten gäller stabiliseringsmekanismen.

Om jag ska försöka ge en bakgrund till det hela kan jag säga att när euroområdet startades sjönk räntebetalningarna och räntenivån kraftigt i ett antal länder. Det hade de kunnat ta till intäkt för att sanera sina offentliga finanser och göra investeringar med långsiktig avkastning. Tyvärr lät ett antal av dessa länder i stället den låga räntenivån föranleda en högre konsumtion, vilket i sin tur drev fram ett löne- och kostnadstryck. När man sedan inte orkade göra nödvändiga strukturreformer fick man höga offentliga utgifter som inte motsvarades av en varaktig och hållbar skattebas. Därmed har man fått det som är den särskilda komplikationen för Portugal och Spanien, nämligen att underskotten är stora medan skuldsättningen är lägre. Men eftersom man haft en överhettad ekonomi har man under flera år haft mycket stora bytesbalansunderskott. De ligger nu på nära nog 10 procent. Bytesbalansunderskott på 10 procent i en sådan miljö kan i betydande utsträckning tvingas bli finansierade med relativt kortsiktigt kapital. Det gör att dessa länder är väldigt utsatta.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Med den typen av relativt dramatisk oro som vi hade i slutet av förra veckan och som vi annars riskerar att fortsatt få under denna vecka kommer finansieringssituationen för banker och andra institutioner inte att vara tillfredsställande. Även om de byggt upp likviditetsreserver under krisen så att dessa ger avkastning har de lagt dem i papper som det nu finns en mycket tunn marknad för. Situationen är alltså relativt bekymmersam, och det är mycket viktigt att vi når fram till de nödvändiga besluten i kväll.

Jag har tillbringat de senaste dagarna med att närmast konstant hålla kontakt med våra grannländer. Jag satt nästan åtta timmar i telefon i går, och jag har även haft en hel del samtal i dag på morgonen. Skiljelinjerna kan man lite översiktligt beskriva så att vi har ett antal länder som anser att det varit fråga om grov misskötsel och därför tycker att det är högst

tveksamt om deras skattebetalare ska betala för sociala förmåner eller för grov ekonomisk misskötsel i andra länder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< De förefaller ha inriktningen att de kan acceptera en viss förstärkning av stabilitetsmekanismen, men det har även förts diskussioner om att man skulle kunna vidta vidare åtgärder.

Även om 60 miljarder euro, en väldigt stor summa i kronor, kan låta imponerande täcker den i praktiken en del, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Den andra kategorin länder är de som är mer direkt involverade, till exempel Spanien, Portugal och Grekland >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det har från spanjorers och portugisers sida gjorts vissa utfästelser i samband med presskonferenser i Bryssel, men de är relativt vaga än så länge.

Där har vi huvudlinjerna i konflikten.

Vid sidan av detta har vi ett antal icke-euroländer. Det rör Sverige, Danmark och Storbritannien. Storbritannien är ju i den lite speciella situationen att detta är Alistair Darlings sista möte, och förmodligen kommer de inom en viss tid att ha en ny regering. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Om jag får ge en svensk position för detta måste jag säga att ingen av dessa tre hållningar är rimlig enligt vår uppfattning. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Ni vet att vi i dag även har ett IMF-styrelsemöte för att behandla den grekiska planen. När man går igenom underlagen till den förefaller det, åtminstone på kort sikt, vara så att de uppfyllt de krav som såväl kommissionen som IMF har ställt >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Låt mig summera detta och den svenska positionen. Vår första uppfattning är att vi måste komma fram till beslut på detta möte >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi måste få ett slut på marknadsrörelserna. Vi kan se att det är rimligt att man skapar en bredare stödmekanism. Vi ska komma ihåg att det här för svenska skattebetalares del är på samma sätt som beträffande Island och Lettland – >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi kommer att argumentera hårt för att det behövs ytterligare konsolideringsinsatser >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Enligt vår uppfattning är det naturligt att man även för en diskussion som berör Valutafonden. I den mån det behövs ytterligare program måste Valutafonden vara inblandad. De har kompetens och resurser. Dessutom har Valutafonden instiftat en ny flexibel kreditmekanism som kan hjälpa länder som ännu inte är i kris. Den mekanismen har, som ni vet, hittills nyttjats av såväl Polen som Mexiko.

Det är svårt att ge en detaljerad svensk position innan vi sett förslagen. Jag föreställer mig att kommissionen i denna stund sitter och diskuterar det hela. Jag har gett input till vår svenska kommissionär, och jag har även haft omfattande diskussioner med Olli Rehn, Joaquín Almunia och andra i denna fråga. Vi har i dessa sammanhang drivit de positioner som jag nu redogjort för.

Jag stannar där och är beredd att svara på eventuella frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi för nämndens del förhåller oss till regeringens upplägg inför dagens förhandlingar, det vill säga ett mandat; vi har ju inget specifikt beslutsförslag att ta ställning till. Om det i dag eller senare i veckan skulle komma ett mycket detaljerat förslag som rör sig utanför det vi nu talar om kan vi samråda om det i skrift. Ungefär så brukar vi göra inför toppmöten.

Jag kan i sammanhanget nämna att vi har ordinarie Ekofinsråd på onsdag, och då förväntas kommissionen komma med ett mer detaljerat förslag.

Om beslut i dag eller kommande förslag skulle kräva insatser från svenska skattebetalare kommer det att kräva ett särskilt riksdagsbeslut, ungefär som skedde tidigare i fallet med Lettland, utan några jämförelser i övrigt.

Nu har nämnden alltså att förhålla sig till det mandat finansministern söker för dagen, det vill säga den svenska position som här är tydligt angiven.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det här har ju varit något som enbart euroländerna hållit på med, men det är faktiskt mycket större. Det är en kris för hela EU. Därför är det bra att Sverige påtalar det och kräver att verkligen få delta i diskussionen.

Finansministern sade att det ska fattas beslut i dag, eftersom det är viktigt för marknaden. Så har det också framställts i massmedierna. Jag tycker därför att vi kanske ska tänka oss ett telefonmöte till i eftermiddag, om det behövs och om det kommer väldigt klara positioner efter att kommissionen fattat sitt beslut. Det är ju lätt att nå ledamöterna på telefon.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Kansli och presidium håller öppet för ytterligare samråd under dagen om så krävs.

Anf. 6 MONICA GREEN (s):

Jag har två frågor. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 7 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag kan känna sympati med stora delar av Anders Borgs beskrivning av attityden hos de tre grupperna länder. Det är uppenbart att det här måste presenteras innan marknaden öppnar i morgon bitti och det måste ha en hög grad av precision om det ska ha den effekt som åsyftas. Jag tolkar Anders Borgs beskrivning som att han har samma åsikt. Då räcker det inte med att det kommer en precision i nästa vecka. Det måste rimligen komma ut av det nu pågående mötet.

Finansministern har ägnat betydande tid åt att diskutera med kommissionen och med andra länder i går. Jag utgår från att finansministern

vet mer om vad de konkreta förslag som läggs fram på bordet sannolikt kommer att handla om. Kommissionen är ju inte färdig, men jag har svårt att tro att kommissionskollegiet i stort kommer att rädda detta i grunden.

Jag tycker att det är rimligt att finansministern berättar för oss vad som döljer sig bakom huvudpunkterna i diskussionen. På vad sätt ska man säkerställa att sanktionerna fungerar bättre? Vad ska konsolideringspakten mer konkret innebära, liksom stabiliseringsmekanismen?

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag har framfört synpunkten. Jag begärde redan i förra veckan tillsammans med min polske kollega Jacek Rostowski ett extra Ekofinmöte hos Elena Salgado. Vi ansåg att det var orimligt att diskussionen fördes i euroländerna. Nu gick det fortare än så. Det var planerat att vi skulle ha ett extra telefon-Ekofin på måndag, men nu fick vi i stället detta möte på söndag. Jag delar alltså till fullo Ebersteins synpunkt. Jag kommer att framhålla att eurogruppen ska vara en mekanism för att stärka euroländer, inte för att dela Europa. Det är viktigt att de tar det ansvaret på stort allvar.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Monica Green reser två frågor. Jag ska försöka besvara dem så gott jag kan. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Situationen för Spanien och Portugal är i många stycken helt annorlunda än för Grekland >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Samtidigt har dessa länder bytesbalansunderskott och budgetunderskott på 10 procent av bnp, vilket är väldigt besvärligt. De behöver vidta ytterligare åtgärder, och det vore en stor fördel om de kunde kommunicera det innan marknaden öppnar i Asien på söndag. Man ska samtidigt ha respekt för att inget demokratiskt land tycker att det är en speciellt acceptabel situation att tvingas presentera åtgärder på söndagskvällar, när man i realiteten inte har möjlighet att följa normala demokratiska processer. Jag har således förståelse för att spanjorer och portugiser är bekymrade över detta.

Om vi ska överträffa marknads förväntningar och få en stabilisering måste det komma någon typ av ytterligare konsolideringsbesked från Spanien och Portugal i närtid. De är dock inte av den dignitet som vi har sett i Grekland. Jag tror att vi ska räkna med att det blir beslut i kväll.

Monica Green reste även frågan hur det ser ut med majoritetsförhållandena. Min bild efter mycket diskussioner är – för att även ge svar på Leif Pagrotsky's fråga – att det kommer att finnas minst två tredjedels majoritet för att fatta beslut om ett förslag enligt artikel 122.2 om en mekanism för att stabilisera ekonomin för att hjälpa vissa EU-länder.

För att ge ökad precision, som Leif Pagrotsky efterfrågade, vill jag säga att det framför allt är två punkter som diskussionen gällt de senaste dagarna. Den första handlar om stabiliseringsmekanismen. Det har, bland annat i ett brev från Merkel och Sarkozy, diskuterats mer långtgående ambitioner, att sätta upp mer omfattande fonder. Det skulle dock gå utanför de medel som EU har i dag, och det skulle kräva nationella beslut samt beslut av EU-parlamentet. Därför har man gjort bedömningen att

det på kort sikt inte är möjligt. Det finns också ett antal länder som motsätter sig detta.

Den mekanism på 60 miljarder euro som vi talar om kan rymmas inom den nuvarande EU-budgeten och respektera det finansiella perspektivet enligt kommissionen. Om man skulle gå utöver det, till belopp som skulle imponera på marknaden, då krävs det mer omfattande politiska processer, och det går helt enkelt inte att göra på denna korta sikt.

Den andra punkten som kommer att diskuteras gäller de ytterligare konsolideringsåtgärderna. Det handlar i praktiken i sådana fall om utfästelser från enskilda länder. Jag föreställer mig att vi inte i detta sammanhang ska diskutera sanktioner eller den typen av andra mer institutionella förändringar. Vi har, som sagt, ett förslag på väg att tas fram av kommissionen. Van Rompuy-gruppen ska träffas för första gången i mitten av maj och återkomma om det. Beslutspunkten är tydlig. Den rör artikel 122.2, En ny mekanism för att stötta medlemsstater. Den därtill följande diskussionspunkten gäller naturligtvis ytterligare konsolideringsåtgärder från länder med stora underskott.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

I uttalandet från stats- och regeringscheferna står tydligt att det, åtminstone i detta skede, ska rymmas inom ramen för det finansiella perspektivet. Det var bra att få det preciserat.

Anf. 10 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Jag har två frågor. Den första handlar om konsoliderings- och stabiliseringsmekanismen. Förs det diskussioner enbart om den kortsiktiga pareringen eller förs det några diskussioner om hur man ska hantera underliggande problematik, sanktionskostnader och sådant som på sikt kan skapa obalanser?

Den andra frågan härrör sig till de dokument vi fått ut, punkt 4.

(ORDFÖRANDEN: Punkt 4, Reglering av finansmarknaderna med mera, är alltså uttalandet från stats- och regeringscheferna.)

Där står att man ska ta itu med frågan om kreditvärderingsinstitutens roll. Jag undrar vad som menas med det.

Anf. 11 JACOB JOHNSON (v):

Som jag uppfattar det gäller stabiliseringsmekanismen ytterligare EU-pengar, att låna ut pengar till Portugal och Spanien. Är det rätt uppfattat? Vilka summor kan i så fall bli aktuella? Jag undrar också om detta är knutet till ett engagemang från IMF:s sida. Är det tänkt att göras på samma sätt som med Grekland?

Precis som Susanne Eberstein anser jag att det nog behövs ett nytt telefonmöte senare i eftermiddag.

Anf. 12 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Till att börja med vill jag uttrycka mitt starka stöd för finansministerns ambition att komma till ett avgörande så snabbt som möjligt för att parera marknaden. Det är oerhört viktigt för Sverige.

Jag har redan fått svar på ett antal frågor. Jag har dock ytterligare en fråga. Upplever ni nu att konvergenskravskontrollen kommer att ändras så att vi inte hamnar i samma situation igen? Vi har ju ett antal länder som står och knackar på dörren.

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m):

När det gäller konsolideringen och de underliggande problemen, som Holger Gustafsson tog upp, är de intimt sammankopplade för dessa länder. När man har så stora bytesbalansunderskott och så stora utlandsskulder som man har är konkurrenskraften grundproblemet. Räntenedgångarna användes till konsumtion. Konsumtionen drev upp kostnadsläget och inflationen och man tappade sin konkurrenskraft. Det är den korta beskrivningen av grunderna till Spaniens, Greklands och Portugals problem. Det är därför det i det grekiska programmet finns, som ni säkert har noterat, en lång rad strukturåtgärder, till exempel när det gäller arbetsmarknadsreglering och sådant, som inte påverkar offentliga finanser men som påverkar konkurrenskraften. Även den typen av åtgärder är alltså absolut nödvändiga. Man kan på kort sikt korrigera offentliga finanser med höjda skatter och minskade utgifter, men på medellång sikt måste man ta tillbaka sin konkurrenskraft. Annars är man tillbaka i problemet igen. Det finns således en sådan diskussion.

Sedan gällde det Jacob Johnsons fråga. Om det uppfattas så att det i beslutet kommer att framgå att vi sätter upp mekanismen enligt artikel 122.2 för att hantera Portugal och Spanien är det min uppfattning att beslutet inte kommer att vara så formulerat. Det är en generell mekanism som sätts upp, men i diskussionen är det tydligt att två länder är mer aktuella än andra, om jag formulerar mig så >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

De belopp som är satta på pränt rör sig om 60 miljarder euro, och som påpekades ligger detta inom det finansiella perspektivet. I de diskussioner som fördes vid EFK i går fanns inte en allmän hållning att man bör blanda in IMF. Jag nämnde de flexibla kreditmekanismerna som ett alternativ. Jag vet att det från olika parter sida har förts diskussioner med fonden, och fonden har inte ställt sig avvisade till något sådant, men det måste naturligtvis komma som ett initiativ från ordförandeskapet. Dit har vi ännu inte riktigt kommit; vi kommer säkert dit under dagen och natten. Det kan alltså även komma att röra sig om IMF-pengar.

När det gäller konvergenskraven och tolkningen av dem är det viktigt att vi håller i där. Under maj månad kommer kommissionens, och för den delen även ECB:s, utlåtande över Estland. De av er som läst den prognos som presenterades av kommissionen, och som är den som ska ligga till grund för bedömningen, kan notera att Estland befinner sig i en sits där de faktiskt uppfyller de aktuella konvergenskraven. De har ett underskott som understiger 3 procent, en statsskuld som understiger 60 procent med råge och en inflation som ligger i linje med konvergenskraven. Nu finns det en diskussion om huruvida detta är uthålligt. Den svenska uppfattningen, som vi försöker strida för med viss kraft, är att konvergenskraven för ett land som har en skuld på 10 procent av bnp, ett underskott på 2 procent och en HIKP-inflation på 1 procent rimligtvis måste anses vara uppfyllda. Det är dessutom ett land som har bytesbalansöverskott, som ju är ett annat så kallat additional rate-kriterium. Frågan är således viktig,

och här har vi en tung uppgift att gemensamt från alla delar av Norden och Sverige argumentera för Estland under de närmaste dagarna. Detta kommer nämligen att avgöras inom de närmaste dagarna.

Det finns en skrivning om kreditvärderingsinstitutet, och från vissa medlemsländer finns en vilja att vi ska kritisera kreditvärderingsinstitutet. Det har till och med diskuterats att man skulle sätta upp ett eget europeiskt kreditvärderingsinstitut. Jag får nog säga att jag där är mer skeptisk av det enkla skälet att det ju inte är kreditvärderingsinstitutens fel att det finns stora underskott eller att man haft fundamentala obalanser i sitt kostnadsläge. Det har alltså lite grann karaktären av att skjuta budbäraren.

Anf. 14 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tackar finansministern för svaret på mitt förra inlägg. Jag hade ett par frågor om den konkreta innebörden av huvudpunkterna, som finansministern kallade dem. Jag konstaterar att det finns precision på en punkt, nämligen att de 60 miljarderna euro ryms inom de finansiella perspektiven. Men det gavs ingen precision över huvud taget beträffande vad som ska krävas på kort sikt i konsolideringspakten för länder närmare 10 procent, vad gäller stabiliseringsmekanismer och att säkerställa att sanktionerna fungerar bättre på sikt. Jag räknar med dels att finansministern rimligen har lite mer information om detta efter sina samtal, dels att det kommer senare under dagen. Jag vill därför ställa ett par kontrollfrågor. Tror finansministern att detta räcker – 60 miljarder euro med ett så stort land som Spanien och dessutom Portugal, som kommer strax efter? Eller blir det bara ett kort uppskov och marknaderna i morgon tycker att det är för diffust och sedan är vi tillbaka där vi var häromdagen? Hur värderar finansministern riskerna?

Dessutom vill jag för min del säga att eftersom det inte har gått att i förväg tänka igenom vad det handlar om är det svårt att i denna stund ha en egen uppfattning om detta. Det handlar ju om detaljerna. Det är detaljerna som blivit underkända varje gång hittills, inte de allmänna principerna, riktlinjerna och problemformuleringen.

Anf. 15 JACOB JOHNSON (v):

Om jag fattar det rätt kan det för svensk del handla om i storleksordningen 10 miljarder kronor i en sådan mekanism. Jag undrar om finansministern har någon kommentar till det.

Rent principiellt, med tanke på det oklara underlaget, vill jag anmäla avvikande mening. Jag tycker att det här är ett steg mot ökad överstatlighet, och det visar också eurokonstruktionens svaghet.

Anf. 16 ORDFÖRANDE:

Det är noterat.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m):

Tyvärr ligger delar av svaret på Leif Pagrotskys fråga i att han ställer den. Om den frågan behöver ställas är säkerhetsmarginalen för att det här ska vara tillräckligt för att överträffa förväntningarna inte säkerställd >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi har,

som det konstaterades, ännu inte sett förslaget i detalj. Det påminner lite om det möte vi hade i Luxemburg i oktober då vi kom ut ur mötet på ett sätt som blev uppstarten till lösningen av krisen, som följde veckan efter.

Det återstår att se hur stora framsteg vi gör i kväll. Jag har ambitionen att driva på detta så långt det över huvud taget går, men delar av svaret på Leif Pagrotskys mycket allvarliga fråga ligger i att han ställer den. Det är bara att beklaga, inte att han ställer frågan utan att det är påkallat att ställa den. Det är en del av bekymret. Vi har inte många timmar på oss innan de asiatiska marknaderna öppnar.

Som svar på Jacob Johnsons fråga kan jag säga att man naturligtvis kan föra diskussioner om europrojektets stabilitet och sådant, men låt oss konstatera att om vi inte säkrar en stabilitet utan detta fortgår kommer det att slå mot jobb och utveckling även i ett land som Sverige. Vår handel är tungt beroende av Europa. Vår handel är tungt beroende av att kreditgivningen fungerar. Vi står starka i detta eftersom vi har så starka offentliga finanser, liten skuldsättning och stora bytesbalansöverskott, men att tro att vi kan sätta oss på kanten och åse andras bekymmer är inte möjligt. Vi dras snabbt in i bekymren.

Som Jacob Johnson påpekade kommer det konkreta beslutet i kväll att röra 60 miljarder. Det kommer att röra en stödmekanism för länder med ekonomiska bekymmer och utformas i linje med det som har varit för betalningsbalansfaciliteten. Det finns en hel del ytterligare detaljer som fortfarande diskuteras, vilket ligger i Leif Pagrotskys fråga.

Vi kan naturligtvis ordna att min statssekreterare under mötets gång återrapporterar till er. Det blir svårt för mig att gå ifrån ett möte och sätta mig i en längre diskussion med EU-nämnden. Mötena pågår helt enkelt. En återrapportering till nämnden, om det blir påkallat, kan vi givetvis organisera.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller det sista är det ytterst statsministern som bestämmer vem från regeringen som samråder med nämnden, men att någon ringer är bra när det är så pass rörliga mål. Jag uppfattar av diskussionen att det önskas från bägge läger i nämnden. Om och när det kommer skarpa skriftliga förslag är det önskvärt att de översänds till nämnden så att vi i bästa fall har dem på bordet. Sedan har vi en avstämning, det vill säga samråd, vid lämpligt tillfälle under eftermiddagen om det behövs. Om det inte behövs är det återrapportering i informationsform.

Anf. 19 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag vill fråga Vänsterpartiet och Jacob Johnson: Uppfattade jag Jacob Johnson rätt, att Vänsterpartiet menar att Sverige inte borde delta i beslut om det som behövs innan marknaden öppnar nästa vecka? Ska Sverige alltså inte delta och ta ansvar för det? Uppfattade jag det rätt?

Anf. 20 JACOB JOHNSON (v):

För tillfället, ja. Senare i eftermiddag kanske det kan ändras, men just nu – ja.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:
Då är det noterat även för protokollets skull.

Anf. 22 LEIF PAGROTSKY (s):

Ordföranden efterlyste att dokumenten, när de läggs på bordet, skulle delges nämnden så att vi kunde titta på dem. Jag skulle i stället vilja säga att när Finansdepartementet eller finansministerns medarbetare har en överblick över vad de kommer att innehålla räcker det med ett kort informellt mejl till oss som anger detta så att vi kan fundera. Det behöver inte vara den formella texten översatt av lingvister.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då ska jag försöka sammanfatta. Som Leif Pagrotsky så riktigt påpekade måste man inte ha detaljerade texter för att samråda med EU-nämnden. Det vi har att förhålla oss till och måste ha är regeringens position och upplägg. De har framgått av finansministerns framställning och svar på frågorna. Det har också framgått att de förslag som diskuteras i dag rör sig inom gällande fördrag, inom det finansiella perspektivet. Vidare har det framgått från riksdagen till finansministern att riksdagen, över gränserna, instämmer i vikten av att hela EU diskuterar detta, att det inte enbart gäller eurozonen.

Inom dessa ramar finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför förhandlingarna i denna fråga men noterar avvikande mening från Vänsterpartiet.

Jag ber regeringen hålla kontakt med kansliet under eftermiddagen för att rapportera vad som händer på mötet och om så är påkallat ordna ett telefonsamtal igen för att rapportera och vid behov även samråda i skrift – om det skulle vara nya och ändrade saker i skrift. Papperen är inte de viktiga utan det viktiga är vad regeringen tycker och vad riksdagen i sin tur tycker om det.

Därmed är detta samråd avslutat. Vi tackar finansministern och önskar lycka till.

Anf. 24 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag har en fråga till finansministern som gäller sammanhanget som detta ska ses i men som inte handlar om just beslutsfrågan.

Det diskuteras ytterligare kraftfulla åtgärder i en hygglig del av EU:s ekonomi. Det handlar nu om Spanien och Portugal, men vi kan förutse att samma diskussion har prejudicerande verkan för länder som Irland och kanske ytterligare några länder. Det handlar om en fjärdedel eller en femtedel av EU:s ekonomi. Jag är angelägen att höra finansministerns bedömning av vad det betyder för tillväxtutsikterna i Europa under de kommande åren.

Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m):

Den bedömning kommissionen har gjort, och den har vi väl egentligen ingen anledning att överpröva, är att Europa i grunden ser rätt starkt ut. Det är den vårprognos man lagt fram. Den vårprognosen är dock framlagd utifrån premisen att vi inte har en period av fortgående marknadsoro som driver upp räntor och skapar osäkerhet för hushåll och före-

tag så att konsumtion och investeringar går ned. Om man får en förlängd oro ger det allvarliga skadeverkningar på ekonomin. Det ska ställas mot att om man måste förhindra en sådan utveckling med ytterligare åtstramningar kan det också i viss utsträckning dämpa.

Det som dock ska vägas in är att situationen i Tyskland, Frankrike och Italien ser bättre ut. Vi har fått blandade ekonomiska signaler. Den senaste veckan har vi fått starka arbetsmarknadsdata från USA, vi har fått stark ekonomisk data från Tyskland och även från de nordiska länderna. Det är därför för tidigt att ge ett svar på frågan. Vi har ett i grunden stabilt scenario framför oss, men i ett riskscenario kan vi få en förlängd marknadsoro. Den måste då korrigeras med ytterligare finanspolitiska åtgärder så att inte räntorna och osäkerheten dämpar tillväxten.

Det finns dock ett antal länder som i sådant fall har ett visst utrymme att vidta ytterligare expansiva åtgärder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det korta svaret på Leif Pagrotskys fråga är att det beror bland annat på detta möte och på de kommande mötena under de närmaste dagarna om vi lyckas stoppa marknadsoron. I annat fall är vi i en mer besvärlig situation.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Vi återkommer säkert till det ämnet av uppenbara skäl. Vi tackar finansministern för detta samråd. EU-nämndens sammanträde är härmed avslutat.

Innehållsförteckning

1 § Ekofinrådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	4
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 6 MONICA GREEN (s).....	4
Anf. 7 LEIF PAGROTSKY (s).....	4
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 10 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	6
Anf. 11 JACOB JOHNSON (v)	6
Anf. 12 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	6
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 14 LEIF PAGROTSKY (s).....	8
Anf. 15 JACOB JOHNSON (v)	8
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m)	8
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 19 STAFFAN DANIELSSON (c)	9
Anf. 20 JACOB JOHNSON (v)	9
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 22 LEIF PAGROTSKY (s).....	10
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 24 LEIF PAGROTSKY (s).....	10
Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m)	10
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	11